

GOSPODARSKE ZANČILNOSTI AVSTRALIJE

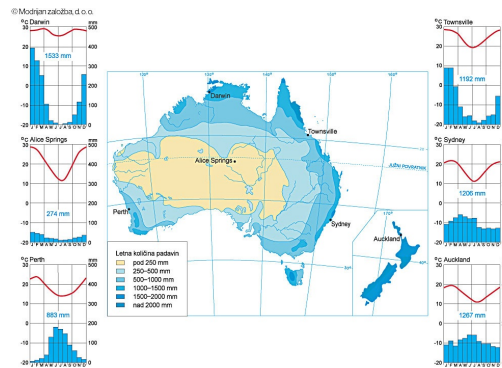
Avstralija sodi med visoko razvite države s tržno usmerjenim kmetijstvom, rudarstvom in z raznovrstno industrijo.

KMETIJSTVO KOT ODRAZ NARAVNIH RAZMER

Zakaj lahko trdimo, da ima Avstralija gledano v celoti, neugodne pogoje za kmetijstvo?

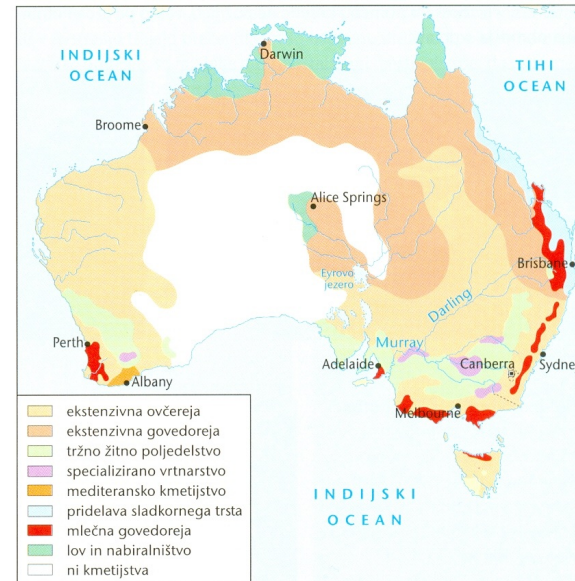
Čeprav ima večji del Avstralije puščavsko in polpuščavsko podnebje je kmetijstvo dobro razvito, saj se v vsakem podnebnem pasu pridelujejo tiste kulture ali vzrejajo tiste pasme, ki ga tamkajšnje podnebje omogoča.

Primerjaj spodnja zemljevida in preveri trditvev.

65% površine Avstralije je namenjih kmetijski rabi.

5% je primernih za poljedelstvo

Oblike avstralskega kmetijstva

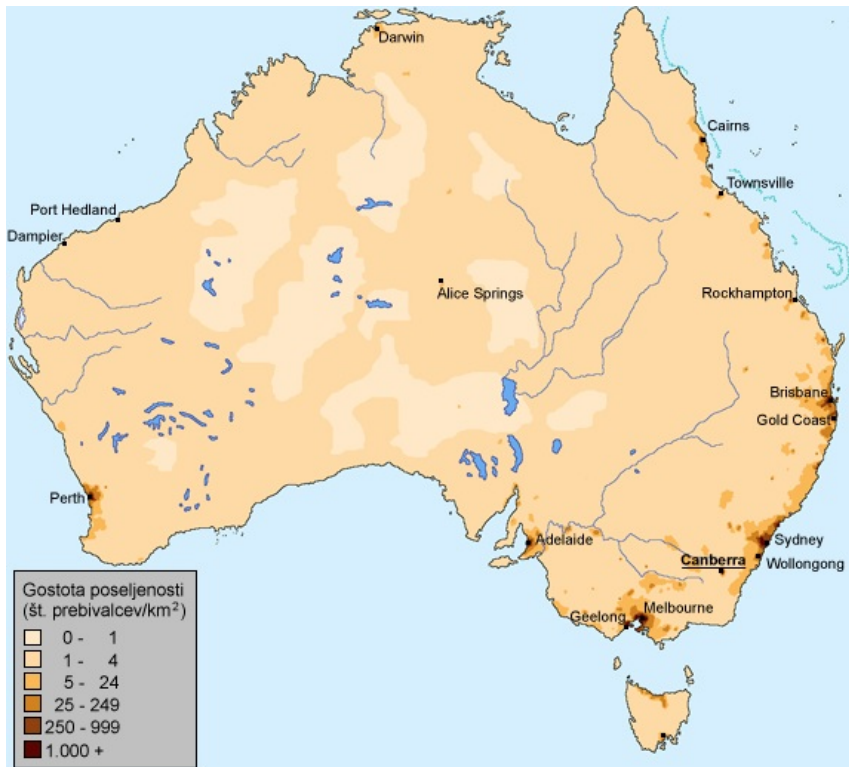
Kmetijska dejavnost v zmerno toplen pasu: ovčereja, žita, vinska trta, mlečna živinoreja, vrtnarstvo, sadje zmerno toplega pasu, agrumi

Primerjaj zemljevida in ugotovi značilnosti kmetijske proizvodnje v območju vročega ali tropskega pasu.

sušni predeli:

vlažni, bolj namočeni predeli:

S pomočjo zemljevida razloži razširjenost mlečne govedoreje in vrtnarstva.

Zakaj lahko trdimo, da je ta dejavnost tržno usmerjena?

Značilnosti ovčereje in govedoreje ter gospodarski pomen

V polsuhem podnebjju na vzhodu in zahodu celine je značilna **EKSTENZIVNA** ovčereja. Posamezne farme so zaradi revnih pašnikov zelo velike (tudi več kot 100 000 hektarjev).

Pastirji na konjih in manjša čreda ovac.

Ovce pasme merino so primerne za pridelavo volne.

Avstralija je največji izvoznik volne na svetu.

V savanskem svetu na severu in severovzhodu, kjer je trava že bujnejša, je značilna EKSTENZIVNA govedoreja. Farme so velike tudi po več kot 100 000 hektarjev.

Natovarjanje živine na čezoceansko ladjo.

Avstralija sodi med največje svetovne proizvajalke in izvoznice govejega mesa.

Kmetijstvo: poljedelstvo

Na jugovzhodu, še posebej ob spodnjem toku reke Murray, je središče pridelovanja žita, sadja zmernih klimatov in agrumov, na severovzhodnih obalah, kjer je padavin več, pa pridelujejo tropsko sadje (ananas, banane), sladkorni trst, riž in bombaž. Največ zelenjave in jabolk pridelajo na Tasmaniji.

Požeto pšenično polje (Novi Južni Wales).

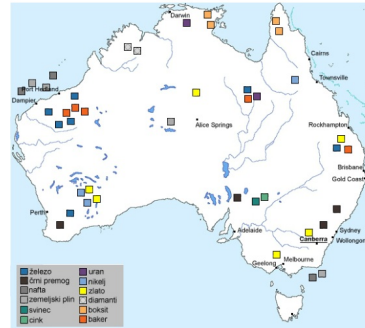

Strojno obiranje oliv (okolica mesta Adelaide).

Avstralija kljub neugodnim naravnim razmeram sodi med največje izvoznice hrane na svetu. Izvažajo predvsem pšenico, meso (govedina, ovčetina, jagnjetina), vino, sadje, sladkor.

Rudarstvo je najpomembnejša gospodarska panoga

Na zemljevidu Avstralija in Nova Zelandija - gospodarstvo (atlas str. 158/159) poišči območja pridobivanja rud in energetskih virov.

Kaj lahko rečemo za razporeditev rudnega bogastva v Avstraliji?

Na kaj je vplivalo to dejstvo?

Avstralija je danes ena največjih izvoznic rud in črnega premoga.

V svetovni proizvodnji je Avstralija na 1. mestu po pridobivanju boksita, svinca in diamantov.

Na 2. mestu po pridobivanju železa, cinka in urana, na 3. mestu pri pridobivanju zlata in srebra.

Ostale pomembne rude so še mangan in nikelj.

Večino rudnega bogastva Avstralija izvaž.

Cestni vlak za prevoz rude.

Industrija

Avstralska industrija je zelo raznovrstna in usmerjena pretežno na domače tržišče.

Danes je večina Avstralcev zaposlenih v storitvenih dejavnostih.

Vedno pomembnejša gospodarska dejavnost postaja turizem. Avstralijo letno obiše približno 5 milijonov turistov.

S pomočjo interneta ali knjig in revij razišči, kaj oziroma katere znamenitosti privabljajo turiste v Avstralijo.

Promet - značilnosti in pomen

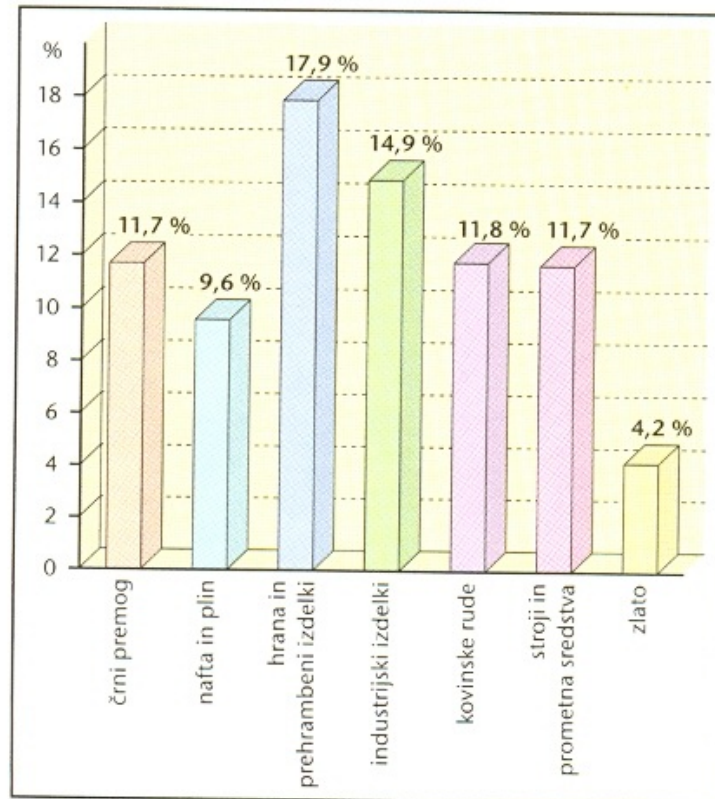
Cestno omrežje je dobro razvito le v okolici večjih mest. Čeprav ima Avstralija kar 810.000 cest (obseg Zemlje je 40.000 km!), je asfaltirani le okoli 40 %. Z asfaltnimi cestami so povezana večja mesta, manjša mesta in naselja ter posamezne kmetije v notranjosti pa ne. Kjer ni železnic, izkopano rudo transportirajo do obal, kjer jo predelujejo ali naložijo na ladje za izvoz z ogromnimi tovornjaki, imenovanimi cestni vlaki, ki vlečejo od tri do šest prikolic in so skupaj dolgi tudi čez 70 m.

Glavno **železniško omrežje** poteka ob južni in vzhodni obali, na to glavno železniško prometno os pa se priključi večje število manjših, večinoma zasebnih železnic, ki se v glavnem uporabljajo za prevoz pridelka, živine ali rude do obalnih mest. V Avstraliji je tudi najdaljši, povsem raven odsek železniške proge in meri kar 530 km.

V Avstraliji je več kot **450 letališč**, od tega dve tretjini z asfaltirano vzletno stezo (v Sloveniji je takih letališč le 6). Letalo je kot prevozno sredstvo še posebej pomembno v notranjosti Avstralije, saj je zaradi velike razdalje med posameznimi naselji ali kmetijami gradnja cest neracionalna, njihovo vzdrževanje pa drago. Letala pri svojem delu uporabljajo poštarji, zdravniki, gasilci in učitelji, veliko pa tudi kmetje, ki želijo na obisk k sosedom ali po večji nakup v mesta.

Avstralsko **ladjevje** šteje 53 domačih ladij, 34 registriranih v tujini in 17 tujih ladij (štejejo samo težje od 1.000 bruto registrskih ton), kar je za tako državo malo. Ladje imajo skupno nosilnost 3,5 mio ton. Ladijski promet je zelo pomemben tako za prevoz tovora med obalnimi mesti, kakor seveda tudi za prevoz tovora v ali iz tujih držav. Velik del ladijskega prometa, tudi čezoceanskega oravijo tuje ladje.

**OVREDNOTI DEJAVNIKE NA PODLAGI KATERIH
LAHKO SKLEPAMO, DA IMA AVSTRALIJA ŠE
VELIKE RAZVOJNE MOŽNOSTI NA PODROČJU
GOSPODARSTVA**

Avstralski izvoz v letu 2001/2002